

Szegedi VIT-küldöttek Besze Zoltán

Besze Zoltán, a Taurus szegedi gumigyárának fiatal elektroműszerésze alig néhány napja tudta meg, hogy a KISZ KB döntése alapján a politikai delegáció tagjaként Kubába utazhat, a Világifjúsági Találkozóra. Még most sem akarja elhinni, hogy a megasztizálás őt érte.

Arról faggatom, véleménye szerint mivel érdemelte ki a megbízatást? Hosszasan gondolkodott, majd szerényen elmosolyodott:

— Semmiképp sem szabad saját érdememnek elkönyvelnem, hogy útra kelhetek. Az érdem elsősorban a gyári nagy kollektíváé, és azé a szocialista brigádé, amelyben immár 12 esztendeje dolgozom. Érettségi bizonyítvánnyal a zsebemben jelentkeztem elektroműszerész-tanulónak. A gyárkapun először 1965-ben léptem be. Ez az első munkahelyem. Szeretettel fogadtak, segítettek a beilleszkedésem. Nekik is köszönhető, hogy az első napoktól kezdve otthonosan éreztem itt magam. Nem is szándékoztam máshova elmenni — még több fizetésért sem!

— Az elektronikus műszerek karbantartása, a különböző villamos automatikák javítása a mindennapi feladat. A héttagú Puskás Tivadar szocialista brigádban dolgozom. A pártba 1968-ban kértem felvételtem. Egyik ajánlóm a KISZ-alapszervezet volt. Évekig az alapszervezetben vezetőségi tag voltam. Három évvel ezelőtt pártmegbízatásért kaptam a fiatalokkal való foglalkozást. Szerencsére,



olyanokkal dolgozom együtt, akikkel könnyen megtaláljuk a közös hangot, ami az eredményes együttműködéshez nélkülözhetetlen.

— Hogy milyen tervekkel, elképzelésekkel utazok Kubába? Elsősorban nagy-nagy várakozással. Minden érdekel Kubával kapcsolatban. De szeretnék alaposan tájékozódni az ott egybegyűlt különböző nemzetek fiataljainak életéről. Mindig szívessen fényképezek, így természetesen hát, hogy útiolgógyászomban helyet kap a fényképezőgép is. Igyekszem majd sok jó felvételt készíteni, hogy élményeimről szívesen, érdekesen tudjak beszámolni hazatérésem után. Remélem, erre lehetőséget nyílik majd...

F. Sz.

Menzou Malek

Ő a plusz egy fő. A nyolcadik „szegedi” VIT-küldött.

Először a JATE-klubban találkoztam vele egy tévéforgatáson. A Szegeden tanuló afrikai diákokról készítették a filmet, s míg állt a stáb, beszélgetni kezdtünk. Elmondta, öt éve van Magyarországon, egyéves budapesti nyelvi előkészítés után vették fel a SZOTE-ra, ahol most volt negyedéves. Megtudtam, hogy édesapja az algériai forradalomban halt meg; hogy ő nyolcévesen, mit sem sejtve a veszélyről, robbanóanyagot cipelt nagy szatyrokban (számára ez természetes volt). Édesanyjáról, testvéreiről is mesélt. Meglepett, milyen jól beszélt magyarul. Csak a nevét volt nehéz megjegyezni — Menzou Malek —, arcát, mosolyát nem.

Színes gyermekkori élményeire, kedves modorára gondoltam akkor is, amikor megtudtam, hogy ő is utazik a VIT-re.

— 1972-ben kerültem el otthonról, ahol az Algériai Ifjúsági Szövetségnek voltam tagja. A budapesti nyelvi táborban — 34 nemzet fiataljai voltak együtt — a diáktanács elnöki teendőt láttam el. Tagja vagyok a Demokratikus Ifjúsági Világszövetségnek is. E szervezetben képviseltem Algériát és a harmadik világ ifjúságát. A kubai VIT-re is a DIVSZ megbízásából utazom, de hazárrát is képviselem a találkozón.

— Jártál már VIT-en?

— Igen, a berlini részt vettem. Izgalmas élmény volt, mert Algéria küldöttéként szólaltam fel. Ez a tény önmagában is komoly feladatot jelentett számomra, de amikor megláttam, hogy Angela Davis után következem, még inkább izgultam. Az ideai VIT-en is felszólalásra készülök. Három témakörben gyűjtöttem anyagot: a nemzetközi diákmozgalmak eredményeiről, az algériai ifjúsági mozgalom szerepéről a harmadik világban, és az ifjúság politikai nevelésének feladatairól. Bizom benne, hogy nemcsak a hivatalos feladatok miatt utazom Kubába, hanem mint magán-



ember is olyan jól érzem Havannában magam, mint néhány évvel ezelőtt Berlinben. Ez nem lesz nehéz, sok barátai fogok találkozni.

Közben fényképeket nézegettünk, baráti találkozó, összejövetelek emlékei. Előkerül egy régi fotó is, ahol Menzou Malek Kádár Jánossal és Fidel Castróval beszélget. A VIT-en, a messzi Havannában e kép szelleme jelenik meg.

G. R.

Zárt tárgyalás — az Egyetemi Színpadon

Elmúltak azok az idők, amikor az egzisztencializmus, s vele Jean-Paul Sartre körül szinte állandó viharok dúltak. Most itt egy darab, amely — a felszínen — az ördög lakóhelyén, a pokolban játszódik, s egy kitűnő előadás, amely újrafelfedezi Sartre-t és újáteremteti látszik egy szegedi hagyományt.

Az Egyetemi Színpad Sartre Zárt tárgyalás című darabjával rangos fórumon egyszer már csatát nyert, a kazincbarcikai amatőr színjátszó fesztiválon nívódíjat kapott a közelmúltban. Most a JATE-klubban mutatták be, s a helynél máris meg kell állnunk egy pillanatra.

Az egyetemi klub köztudomásulad kicsi, tévéterme még inkább az. Mégis itt, mindössze egyetlen, a mennyezetről lefogó óriási lámpával és tornatermi szőnyegekkel beborított-párnázott padlóval „ékesítve”, a falnál körben ülő kesszámú nézőközönség előtt kellett eljátszani a Zárt tárgyalást. Arkosi Árpád rendező jó érzékeléssel fel az egzisztencialista tézisdramma dramaturgiai követelményeinek legmegfelelőbb alkalmazási lehetőségét. Az ember állandóan kívül van önmagán, csak önmagát kivetítve képes léte adni saját magának. Vagyis az emberi mindenség kívül más mindenségen nem létezik. Ezt a sartre-i alaptételt a dráma három halottja illusztrálja, akiket pincér kísér be a pokolbéli szobába. Egymással összeütközve-közeledve és úrra összeütközve járják végig az emberi kapcsolatokat pokolnak összes stációját. „A pokol — az a Többiek”, mondja ki Garcin. A felszabadító befejezés („hát akkor folytatjuk”), a küzdelem örök váltakozásának, az állandóan választásokra kényszerített ember megőrzött tisztességének filozófiai tételeken túllépő, általános érvényű esszéciája.

Igen kiforrott, az előzmények után meglepően színvonalas az Egyetemi Színpad új előadása. Arkosi Árpád igen figyelemreméltó rendezői kvalitásain túl színészként sem vall szégyent, Rozkó Zsuzsanna Estelle-je is hiteles, meggyőző ábrázolás, s általában a szereplők kiválasztása kivétel nélkül telitalálatnak bizonyult. S külön a legnagyobb elismerés hangján kell szólni az Ines-t játszó Varga Katalinnak. Rendkívül szuggesztív alakítást nyújtott, színészi adottságai tökéletesek, személyisége izgalmasan egyéni.

Domonkos László



SZEGEDI ÜNNEPI HETEK

Vásári előzetes

Közel száz jugoszláv kiállító érkezik

A Szegedi Ipari Vásár nemzetközi jellegét hagyományosan garantálja a jugoszláv ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági üzemek jelenléte. Szeged jugoszláviai testvérvárosának, Szabadkának sokoldalú kapcsolata a legfőbb biztosíték az együttműködésre. A Szegedi Ipari Vásár jó alkalmat és fórumot ad a magyar és jugoszláv gazdasági, kereskedelmi és termelési együttműködésnek, a határ menti árucserének bővítésének.

Nemrégiben — a tavaszi Pannónia vásár idején — a magyar és a jugoszláv felek, közelebbről Szeged és Csongrád megye tanácsai, vállalati és kereskedelmi képviselői megtárgyalták az együttműködés bővítésének lehetőségeit. A hamarosan megnyíló Szegedi Ipari Vásárral már e tárgyalások eredményeképpen is közel száz jugoszláv kiállító jelentkezik. A szomszédos országból 94 vállalat érkezik a szegedi vásárra. A C pavilonban 1250 négyzetméter alapterületen mutatják be termékeiket. A Vajdaság városainak, községeinek képviselői kívül találkozhatnak majd az egész országot reprezentáló cégek beutazóival. A mezőgazdasági legújabb eredményeit mutatja be az AGROS-kombinát, hasonló „témakörben”

A XV. pedagógiai nyári egyetem az MTA biológiai központjában.

A fotókulbok 14. szegedi szalonja a Bartók Béla Művelődési Központban mindennap 10-től 18 óráig.

Ifj. Fazekas Lajos népi iparművész nádudvari fekete cserépeinek kiállítása a Juhász Gyula Művelődési Központban, naponta 10–18 óráig.

Béke, ifjúság című kiállítás a VIT alkalmából fiatal amatőr alkotók festményei-

ből, grafikáiból, szobraiból, iparművészeti munkáiból a Juhász Gyula Művelődési Központban, naponta 10 és 18 óra között.

Ágatha Margit grafikai kiállítása a November 7. Művelődési Központban, naponta 10–17 óráig.

Ember és olaj címmel Horváth Dezső és Gyenes Kálmán fotókiállítása az algyői Ady Endre Művelődési Házban, naponta 10–12 és 18–22 óra között.

Tiborc: Kovács János



— Jó tíz évvel ezelőtt a Kamaraszínházban játszottam Tiborcot. Mintha film, végig premier planban kellett volna elmondani. Egy különösebb eszköz nélkülű figurát igyekeztem megformálni akkor, a kritikák messzemenően akceptálták is elképzeléseimet, talán életem legjobb bírálatát kaptam. S egyben talán legkedvesebb szerepem is ez. Nem tagadom, különösen közeli a karakter: magam is „sumás-gyerek” voltam. Ugyanakkor azt hiszem, általában eddig a Tiborc-alakítások kicsit mindig túlélezettek voltak. Vagy túlzottan elcsélt, vagy túlzottan „forradalmár” alakot állítottak a közönség elé. Nagyon nem szeretnék abból az élményanyagból vesztetni, ami ezzel a szereppel telített: tehát tulajdonképpen ugyanazt a kamaraszínházi Tiborcot szeretném adni. Azt a jó értelemben vett eszköztelenséget úgy föltranszpónálni erre a hatalmas színpadra, hogy a figura belső intenzitása végig megmaradjon.

Kovács János, gondterhelten a színpadok mögött. A Bánk bán első felvonásának próbája. Néhány perc múlva színpadra lép — ismét Tiborcként. Amit már nagyon fiatalon, a főiskola elvégzése után is eljátszott. Jelenése után visszatér, folytatja:

— Még nem tudom pontosan, hogyan fogom megoldani ezt a nagy és nehéz feladatot. Innen a gondok... Bizom abban, hogy jó beszédtechnikával talán sikerülhet. Ha a tiborci gondolatok belső ereje „sútni fog”, talán lehetséges lesz átívelni az úrt, ami a szélsőséges Tiborc-ábrázolások között tátong... Hogy se útszéli koldus, se túlzottan hangos lázadó ne váljék belőle. Az igazság a kettő között van. Rettenetesen boldog leszek, ha éppen ebben az alakításban tudnám megismételni azt a régi teljesítményt... és az akkori kritikákat.

D. L.

Kleve város vegyeskarának két koncertje

Európai turnéja során a szegedi egyetem vendégeként városunkban szerepelt az NSZK-beli Kleve város vegyes kara.

A dombeli koncerten a 80 tagú vegyes kar nagy érdeklődéssel mellett szólaltatta meg — igazi „Bach-stílusban” — a Karácsonyi oratórium és a h-moll mise néhány tételét. Nagy tapssal ünnepelték Liszt Krisztus oratóriumának több részletét, melyet H. Görtz orgonakíséretével és Solyom Nagy Sándor operatőres közreműködésével mutattak be. Fiatal orgona-

művészek, C. Janssen Regel és Alain-művekkel mutatkozott be a szegedi közönségnek. A kórus művészeti vezetője, Herbert Krey zeneigazgató magas szintű művészi produkciót nyújtott együttese élén, műsorválasztásával és előadóművészetével egyaránt.

A Lenin körüli koncertterem kicsinek bizonyult szerdán este. A nyitászám Ch. Ives amerikai szerző Békedala magával ragadta a közönséget. F. Menke — aki Szegeden ünnepelte 18. születésnapját — Bartók és Debussy műveinek tolmácsolásával csillogtatta meg tehetségét. Sztravinszkij négykezesét Grosskinky és Füsser mutatta be. Az est két-ségtelen fénypontja Orff: Carmina Buranájának előadása volt (a kétzongorás, ütős változatot hallhatták az érdeklődők). A kitűnő énekar, a szolistas (Tine Groh, Keöch Boldzsár és Gyimesi Kálmán), valamint a fiatal Herbert Görtz karmester nagyszerű koncertet produkált.

Dr. Rác János, a JATE rektorhelyettese fogadást adott a 110 tagú NSZK-beli küldöttség tiszteletére, melynek élén Thelosen polgármester-helyettes és Kemper koncertigazgatót köszöntötték. Bányainé dr. Birkás Mária, a városi tanács elnökhelyettese külön megköszönte a klevei kórus ajánldékát, az 1879-es szegedi nagy árvíz közel százéves klevei sajtóemlékének fotókópiáját.

Magyar művészek sikerei külföldön

Új magyar zenemű nagy-sikerű premierjére került sor Londonban a XX. századi zene első nemzetközi fesztiválján: Kocsár Miklós tavasszal írt Capricorn koncertját a megbízó Capricorn angol kamarazsuzsanna Estelle-je is hiteles, meggyőző ábrázolás, s általában a szereplők kiválasztása kivétel nélkül telitalálatnak bizonyult. S külön a legnagyobb elismerés hangján kell szólni az Ines-t játszó Varga Katalinnak. Rendkívül szuggesztív alakítást nyújtott, színészi adottságai tökéletesek, személyisége izgalmasan egyéni.

együttjes eljátszotta Soproni József Musica da Camera No. 2. című, két éve számukra írt kompozícióját.

Fabók Gyula nyerte el a középnyugat-franciaországi Limoges városában szerdán megnyílt tüzománcbiennálé egyik fődíját, a limoges-i zománcművészek szövetségének trófeáját Ikonosztáz kompozíció című művevel.

A limoges-i zománcművészeti seregszemlén, amely egyedülálló a maga nemében, 21 országból mintegy 200-an vesznek részt. Ma-

gyarországot 15 művész képviseli.

A magyar tüzománc sikerét mutatja, hogy a zsűri valamennyi pályázó művész munkáit kiállította a limoges-i Gay Lussac múzeum középkori kápolnájában és a Vienne-parti Saint Julien kis templomában rendezett bemutató. A megnyitón több magyar művész is jelen volt.

A magyar művészek részben népi motívumokat alkalmazó munkáikkal, részben az új, modern törekvések érvényesítésével arattak sikert Limoges-ban.